

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO, PRANEŠĖJŲ APSAUGOS IR ATLYGINIMO UŽ INFORMACIJĄ APIE PAŽEIDIMUS SKYRIMO

POLITIKA

I. BENDROJI DALIS

1. Informacijos apie pažeidimus teikimo, pranešėjų apsaugos ir atlyginimo už informaciją apie pažeidimus skyrimo tvarkos politika (angl. Whistleblowing policy, toliau – Politika) yra parengta įgyvendinant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, tokių kaip Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos, ir ją įgyvendinančio Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo (toliau – PAĮ), reikalavimus ir Bendrovės siekį užkardyti nusikalstamą veiką ir pažeidimus, keliančius grėsmę viešajam ir Bendrovės interesams.

2. Politikos tikslas – nustatyti Bendrovės vidaus procesą, kuris užtikrina pranešėjų teises ir pareigas, jų teisinės apsaugos pagrindus ir formas, taip pat šių asmenų apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemones, siekiant sudaryti tinkamas galimybes pranešti apie teisės pažeidimus, keliančius grėsmę viešajam ir Bendrovės interesams arba juos pažeidžiančius, užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją, atskleidimą ir pažeidimus padariusių asmenų patraukimą atsakomybėn. Taip pat suteikti Pranešėjui galimybę pranešti apie Pažeidimą vidiniu Informacijos apie pažeidimus teikimo Kanalu, užtikrinant jo konfidencialumą ir saugumą.

3. Politika aprašo procedūras, užtikrinančias, kad pranešimai būtų nagrinėjami objektyviai ir nedelsiant, o pranešėjai būtų apsaugoti nuo bet kokio neigiamo poveikio.

4. Informacija apie pažeidimus teikiama siekiant apsaugoti viešąjį ir Bendrovės interesą. Politika netaikoma atvejams, kai Informacija apie pažeidimus teikiama siekiant apginti išskirtinai savo asmeninius interesus (t. y. siekiant ginti asmenį, bet ne Bendrovės ar viešąjį interesą).

5. Politika taikoma visiems pranešėjams, nurodytiems šioje Politikoje. Politika ir jos priedai, kartu su Kanalo nuoroda, per kurią gali būti teikiami pranešimai apie pažeidimus, skelbiami:

5.1. Bendrovės intranete (prieiga darbuotojams);

5.2. Bendrovės tinklalapyje www.paysera.lt (viešai prieinama visiems pranešėjams).

6. Pranešėjams, esantiems už Lietuvos Respublikos ribų, be šios Politikos, taip pat taikomos atitinkamos vietos teisės normos, reglamentuojančios pranešėjų apsaugą.

7. Šioje Politikoje naudojami apibrėžimai ir sąvokos:

7.1. **Atsakingas asmuo** – Bendrovės Vidaus audito skyriaus darbuotojas, įsakymu paskirtas administruoti Kanalą, priimti pranešimus, vykdyti tyrimą ar jį koordinuoti (jei tyrimą atlieka daugiau asmenų) ir užtikrinti Pranešėjo Konfidencialumą. Atsakingu asmeniu laikomas ir įsakymu paskirtas jo pavaduotojas, einantis Atsakingo asmens pareigas pastarojo nebuvimo metu (pvz., komandiruotės, ligos ar atostogų metu).

7.2. **Bendrovė** – „Paysera LT“, UAB ir jos padaliniai, kuriuose gali būti rengiamas, padarytas ar daromas Pažeidimas.

7.3. **Informacija apie pažeidimą (-us)** – Kanalu arba Kompetentingai institucijai tiesiogiai ar viešai Pranešėjo teikiama informacija apie šios Politikos 13 punkte nustatytą Pažeidimą ar pažeidimus.

7.4. **Kanalas** – vidinis Informacijos apie pažeidimus teikimo Kanalas – Bendrovėje taikoma Informacijos apie pažeidimus teikimo, tyrimo ir asmens informavimo procedūra, techninės ir organizacinės tam skirtos priemonės.

7.5. **Kompetentinga institucija** – valstybės ar savivaldybės įstaiga, kuri teisės aktais yra įgaliota atlikti PAĮ numatytas pranešėjų apsaugos funkcijas, vykdyti tyrimus ir teikti informaciją. Lietuvos Respublikoje tokia institucija yra Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos biuras, prokuratūra ir kitos įstatymais įgalios institucijos. Kitose jurisdikcijose – vietinės kompetentingos institucijos pagal nacionalinę teisę.

7.6. **Konfidencialumas** – Bendrovės darbuotojų veiklos principas, kuriuo užtikrinama, kad Pranešėjo duomenys ir kita jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija tvarkomi tik darbo ar tarnybos funkcijų atlikimo tikslais ir kad ši informacija neatskleidžiama tretiesiems asmenims (įskaitan kitus darbuotojus) išskyrus atvejus, kai to reikalauja įstatymai. Informacija apie pranešėjus tyrime nedalyvaujantiems asmenims negali būti teikiama. Taip pat užtikrinama, kad informacija nebūtų atskleista be Pranešėjo sutikimo, išskyrus atvejus, kai tai būtina siekiant ištirti Pažeidimą arba kai tai numato teisės aktai.

7.7. **Pagalbininkas** – bet kuris fizinis asmuo, kuris padeda Pranešėjui Pranešimo teikimo procese ir kurio pagalba turėtų būti konfidenciali.

7.8. **Pažeidimas** – Bendrovėje galbūt rengiama, daroma ar padaryta:

7.8.1. nusikalstama veika;

7.8.2. administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas;

7.8.3. profesinės etikos normų pažeidimas;

7.8.4. Bendrovės teisės aktais nustatytų reikalavimų pažeidimas;

7.8.5. tarptautinių sankcijų pažeidimas;

7.8.6. grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės Pažeidimas, apie kurį Pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų santykių su šia Bendrove.

7.9. **Politika** – Informacijos apie pažeidimus teikimo, pranešėjų apsaugos ir atlyginimo už informaciją apie pažeidimus skyrimo tvarkos politika (angl. Whistleblowing policy).

7.10. **Pranešėjas (arba Informaciją apie pažeidimą pateikiantis asmuo)** – fizinis asmuo, pateikiantis Informaciją Bendrovei apie pažeidimą, apie kurį jis sužinojo:

7.10.1. turėdamas ar turėjęs darbo santykius su Bendrove;

7.10.2. sutartinių santykių metu (įskaitant konsultavimo, rangos, subrangos, stažuotės, praktikos, savanoriškos veiklos ir kitus panašius santykius);

7.10.3. įdarbinimo ar kitų ikisutartinių santykių metu;

7.10.4. veikdamas kaip savarankiškai dirbantis asmuo;

7.10.5. būdamas akcininku arba Bendrovės administracinio, valdymo ar priežiūros organo nariu (įskaitant vykdomųjų galių neturinčius narius, taip pat savanorius ir apmokamus ar neapmokamus stažuotojus);

7.10.6. bet kuriuo kitu pagrindu turėdamas teisę veikti Paysera vardu.

7.11. **Pranešimas** – raštu, žodžiu ar elektroninėmis priemonėmis nustatyta forma teikiamas kreipimasis į Atsakingą asmenį, kuriame nurodoma konkreti Informacija apie pažeidimą, atitinkanti Politikoje nustatytus požymius, ir (arba) kreipimasis į Kompetentingą instituciją, kuriuo pateikiama konkreti Informacija apie pažeidimą, atitinkanti Politikoje nustatytus požymius.

7.12. **Stebėsenos skyrius** – Bendrovės Rizikos ir atitikties valdymo skyrius, atsakingas už nepriklausomą šios Politikos įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.

II. ATSAKINGAS ASMUO (VIDAUS AUDITO SKYRIUS)

8. Bendrovėje yra paskirtas Atsakingas asmuo ir jo galimo nebuvimo laikotarpiu – jį pavaduojantis darbuotojas. Jų paskyrimas įforminamas Bendrovės vadovo įsakymu, kuris taikomas kartu su šia Politika.

9. Atsakingu asmeniu ir jį pavaduojančiu darbuotoju skiriami darbuotojai, kurių reputacija ir kvalifikacija nekelia abejonių dėl jų gebėjimo tinkamai įgyvendinti šios Politikos nuostatas.

10. Politikos reikalavimus įgyvendinančiam Atsakingam asmeniui negali būti daromas joks poveikis ar kitaip trukdoma atlikti jam šioje Politikoje priskirtas funkcijas. Už trukdymą Atsakingam asmeniui vykdyti jo funkcijas taikomos drausminės nuobaudos.

11. Atsakingas asmuo, veikdamas savo kompetencijos ribose, atlieka šias funkcijas:

11.1. Užtikrina, kad Kanalas nuolat veiktų ir būtų lengvai prieinamas visiems pranešėjams, įskaitant periodišką informacijos atnaujinimą Bendrovės intranete, tinklalapyje ir kituose komunikacijos kanaluose.

11.2. Kanalu priima pranešimus, sprendžia, ar jų tyrimui reikalinga atskira tyrimo grupė, ir, jei reikia, inicijuoja tokios grupės sudarymo įsakymo išleidimą bei užtikrina, kad tyrimo grupės nariai būtų apmokyti dirbti su konfidencialia informacija ir laikytusi pranešėjų apsaugos principų.

11.3. Analizuoja gautą Informaciją apie Pažeidimą, ją tiria arba organizuoja ir koordinuoja tyrimą, užtikrindamas objektyvumą, nešališkumą ir savalaikį reagavimą.

11.4. Užtikrina Pranešėjo konfidencialumą ir apsaugą nuo bet kokio neigiamo poveikio, susijusio su Pranešimo pateikimu.

11.5. Bendradarbiauja su pranešėjais ir Kompetentingomis institucijomis, teikdamas ir (arba) gaudamas reikalingą informaciją.

11.6. Renka ir kaupia nuasmenintus statistinius duomenis apie gautų pranešimų skaičių ir jų nagrinėjimo rezultatus bei ne vėliau kaip iki kiekvienų metų kovo 31 d. parengia ir pateikia metinę ataskaitą Bendrovės valdymo organui.

11.7. Užtikrina, kad Bendrovės Kanalu pateikta Informacija apie pažeidimą būtų kaupiama ir laikoma patvarioje ir prireikus atkuriamoje laikmenoje, pagal Bendrovės vidaus patvirtintas procedūras. Pasibaigus tyrimui ir priėmus galutinį sprendimą, visi duomenys registre, kurie nėra būtini tolesniems teisiniams procesams, yra nuasmeninami, pašalinant bet kokias tiesiogines sąsajas su Pranešėjo tapatybe.

11.8. Atlieka kitas Politikoje ir PAĮ nustatytas funkcijas, būtinas efektyviam pranešimų nagrinėjimui ir pranešėjų apsaugos užtikrinimui.

12. Atsakingas asmuo, vykdydamas jam priskirtas funkcijas, turi teisę:

12.1. Gauti jam reikalingą informaciją ir duomenis iš jam nepavaldžių Bendrovės darbuotojų ir padalinių bei reikalauti visiško jų bendradarbiavimo, užtikrinant Konfidencialumą. Atsisakymas bendradarbiauti su Atsakingu asmeniu laikomas drausminės nuobaudos pagrindu.

12.2. Tirdamas Kanalu gautą Informaciją apie pažeidimą, priimti su tyrimo atlikimu susijusius sprendimus, kurie yra privalomi visiems Bendrovės darbuotojams ir padaliniam.

12.3. Dokumentuoti žodžiu (tiesioginio susitikimo metu) teikiamą Informaciją apie pažeidimą, surašant tikslų pokalbio protokolą. Tokiu atveju Pranešėjui suteikiama galimybė patikrinti ir ištaisyti surašytą pokalbio protokolą ir išreikšti savo sutikimą jį pasirašant.

III. PRANEŠIMO TEIKIMAS

13. Bendrovė užtikrina kiekvienam Pranešėjui galimybę pranešti apie Pažeidimą Kanalu (kaip nurodyta Politikos 7.5 papunktyje) ir skatina tai padaryti prieš kreipiantis į Kompetentingą instituciją, jei Pažeidimas gali būti veiksmingai pašalintas Bendrovės viduje ir jei Pranešėjas mano, kad nėra atsakomųjų veiksmų rizikos. Tačiau pabrėžiama, kad Pranešėjas turi teisę kreiptis į Kompetentingą instituciją tiesiogiai, jeigu yra pagrįstų nuogastavimų dėl galimo neigiamo poveikio arba neefektyvaus vidinio Pranešimo nagrinėjimo, kaip tai numatyta PAĮ.

14. Pranešėjas Informaciją apie pažeidimą gali pateikti:

14.1. Bendrovės Kanalu;

14.2. tiesiogiai Kompetentingai institucijai;

14.3. viešai (laikantis PAĮ nustatytų sąlygų).

15. Pagrindas teikti Informaciją apie pažeidimą yra Pranešėjo turimi duomenys ar pagrįsti įtarimai apie galimą Pažeidimą Bendrovėje.

16. Informacija apie pažeidimus teikiama dėl šių sričių:

16.1. pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;

16.2. pavojaus aplinkai;

16.3. kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdant teisingumą;

16.4. neteisėtos veiklos finansavimo, pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos pažeidimų;

16.5. neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;

16.6. neteisėtu būdu įgyto turto;

16.7. padaryto Pažeidimo padarinių slėpimo, kliudymo nustatyti padarinių mastą;

16.8. pažeidimų, nurodytų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintame sąraše, parengtame atsižvelgiant į Direktyvoje (ES) 2019/1937 nurodytą Europos Sąjungos teisės aktų taikymo sritį;

16.9. kenkimo Europos Sąjungos finansiniams interesams, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnyje ir išsamiau apibūdinta susijusiose Europos Sąjungos priemonėse;

16.10. pažeidimų, susijusių su vidaus rinka, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 26 straipsnio 2 dalyje, įskaitant Europos Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus, taip pat su vidaus rinka susijusius pažeidimus dėl veiksmų, kuriais pažeidžiamos pelno mokesčio taisyklės;

6.11. Lietuvos Respublikoje įgyvendinamų tarptautinių sankcijų arba Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytų ribojamųjų priemonių pažeidimų;

6.12. Kitų pažeidimų, susijusių su viešuoju interesu ar keliančių grėsmę Bendrovės interesams.

17. Pranešimų nagrinėjimo terminai (privalomi PAĮ reikalavimai):

17.1. Bendrovė ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Informacijos apie pažeidimą gavimo dienos patvirtina asmeniui Pranešimo gavimą el. paštu arba kitu Pranešime nurodytu būdu.

17.2. Atsakingas asmuo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos priima sprendimą dėl informacijos nagrinėjimo ir apie tai informuoja Pranešėją. Nusprendus Pranešimo nenagrinėti, motyvuotos priežastys pateikiamos raštu.

17.3. Atsakingas asmuo ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Pranešimo gavimo dienos informuoja Pranešėją apie tyrimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi. Jei tyrimas dėl objektyvių priežasčių negali būti užbaigtas per šį terminą, Pranešėjas apie tai informuojamas, pateikiant paaiškinimus ir nurodant numatomą tyrimo pabaigos datą.

17.4. Šie terminai yra privalomi ir skirti užtikrinti savalaikį bei efektyvų reagavimą į pranešimus, taip pat pranešėjų pasitikėjimą ir atitiktį pranešėjų apsaugos įstatymo (PAĮ) reikalavimams.

18. Pranešėjas, teikiantis Informaciją apie pažeidimą Kanalu, neprivalo būti visiškai įsitikinęs apie pranešamų faktų tikrumą. Jam nekyla pareiga vertinti, ar Pažeidimas, apie kurį pranešama, atitinka nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų, kaip jie apibrėžti teisės aktuose ir (arba) Bendrovės norminiuose aktuose, požymius. Pakanka turėti pagrįstų priežasčių manyti, kad Pažeidimas gali būti daromas.

19. Pranešėjui Bendrovė garantuoja Konfidencialumą visais Informacijos apie pažeidimus Pranešimo atvejais, nesvarbu, koks tyrimo rezultatas ir ar pranešti faktai pasitvirtino. Tačiau Konfidencialumas negarantuojamas, jei Pranešėjas žinojo, kad pateikiama informacija yra melaginga, t. y. pateikė žinomai melagingą informaciją. Konfidencialumas taip pat gali būti neužtikrinamas, jei Pranešėjas raštu prašo atskleisti savo tapatybę. Pranešėjas, kuris pateikė žinomai melagingą informaciją, atsako teisės aktų nustatyta tvarka. Apsauga ir Konfidencialumas negalioja, jei Informaciją apie pažeidimą pateikęs asmuo atskleidžia valstybės ar tarnybos paslaptį.

20. Vien tik faktas, kad pateikta informacija neatitinka tikrovės (pvz., Pranešėjas nežinojo aplinkybių dėl teisėtos Bendrovės veiklos, kuri jam pasirodė neteisėta), nevertinamas kaip melaginga informacija, o Pranešėjas nelaikomas pateikusiu žinomai melagingą informaciją.

21. Pranešimą apie Pažeidimą galima teikti šiais būdais:

21.1. asmeniškai Atsakingam asmeniui (Vidaus audito skyriaus darbuotojui);

21.2. siunčiant registruotu paštu Bendrovės adresu: Pilaitės pr. 16, Vilnius, LT-04328 Lietuva, su žyma „Konfidencialu. Vidaus audito skyriui“;

21.3. el. paštu reportingchannel@paysera.com (pasiekiamas tik Atsakingam asmeniui);

21.4. kreipimasis telefonu nėra numatytas, siekiant užtikrinti maksimalų saugumą ir dokumentavimą.

22. Pranešėjas, naudodamasis Kanalu, Informaciją apie pažeidimus pateikia užpildydamas nustatytos formos Pranešimą apie Pažeidimą (Politikos 1 priedas) arba laisvos formos pranešimu, kuriame turi būti pateikta Politikos 24 punkte nurodyta informacija.

23. Teikiant Informaciją apie pažeidimą žodžiu (tiesiogiai Atsakingam asmeniui), Atsakingo asmens pareiga yra užfiksuoti visą būtina Politikos 24 punkte nurodytą informaciją, o Pranešėjo pareiga – įsitikinti, kad pateikta Informacija apie pažeidimus yra priimta ir užfiksuota visa pageidaujama apimtimi, tačiau ne mažesne nei nurodyta Politikos 24 punkte. Pranešimo formoje prašomi pateikti asmens duomenys reikalingi Pranešėjo identifikavimui sprendžiant klausimus dėl apsaugos suteikimo ir (arba) atlygio už Informaciją apie pažeidimus. Šie duomenys saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus nuo jų gavimo dienos.

24. Pranešėjas, teikdamas Pranešimą, nurodo:

24.1. kas, kada, koku būdu ir kokį Pažeidimą padarė, daro ar rengiasi padaryti;

24.2. sužinojimo apie Pažeidimą datą ir aplinkybes;

24.3. savo vardą, pavardę, darbovietę bei kitus kontaktinius duomenis (Pranešėjas gali pasirinkti jų nepateikti, tačiau tai gali apsunkinti tyrimo procesą ir atgalinio ryšio suteikimą);

24.4. jei įmanoma, bet kokius turimus dokumentus, duomenis ar informaciją, atskleidžiančią galimo Pažeidimo požymius.

25. Bendrovė, gavusi Informaciją apie pažeidimą per Atsakingą asmenį, privalo:

25.1. įvertinti, ar Informacija apie pažeidimą atitinka Politikos ir PAĮ nuostatas;

25.2. patikrinti, ar pateikta Informacija apie pažeidimą yra pakankama tyrimui pradėti;

25.3. užregistruoti Pranešimą specialiai tam skirtoje el. sistemoje arba el. registre, užtikrinant Konfidencialumą ir visų susijusių duomenų saugumą bei prieinamumą tik įgaliotiems asmenims;

25.4. jei nustatoma, kad Bendrovė nėra kompetentinga šią informaciją vertinti, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Informacijos apie pažeidimą gavimo dienos ją persiųsti Kompetentingai institucijai ir apie tai pranešti Pranešėjui.

IV. KREIPIMASIS Į KOMPETENTINGAS INSTITUCIJAS

26. Pranešėjas, pateikęs Informaciją apie pažeidimus, dėl jam galimo ar patiriamo neigiamo poveikio, susijusio su Informacijos pateikimu, gali konsultuotis su Kompetentinga institucija dėl savo teisių gynimo būdų ar priemonių. Be to, vadovaudamasis PAĮ 11 straipsnio 3 dalimi, Pranešėjas gali kreiptis į Kompetentingą instituciją dėl jam suteikiamo Pranešėjo statuso (kaip tai apibrėžta PAĮ 2 straipsnio 8 dalyje).

27. Pranešėjas dėl Pažeidimo gali tiesiogiai kreiptis į Kompetentingą instituciją, kai egzistuoja bent viena iš šių aplinkybių:

27.1. pažeidimas turi esminės reikšmės viešajam interesui;

27.2. būtina kuo skubiau užkirsti kelią Pažeidimui ar jį nutraukti, nes gali atsirasti didelė žala;

27.3. vadovaujantys arba su Bendrove darbo, tarnybos ar sutartiniais santykiais susiję asmenys patys galbūt daro arba yra padarę pažeidimus;

- 27.4. informacija apie pažeidimą buvo pateikta Kanalu, tačiau atsakymas nebuvo gautas arba nebuvo imtasi veiksmų, reaguojant į pateiktą informaciją, arba priemonės, kurių buvo imtasi, buvo neveiksmingos;
- 27.5. Yra pagrindas manyti, kad, pateikus Informaciją Kanalu, Pranešėjo anonimiškumas ar Konfidencialumas gali būti neužtikrintas, bus siekiama nuslėpti praneštą Pažeidimą arba Pranešėjui bus daromas neigiamas poveikis;
- 27.6. įstaigoje nėra veikiančio Kanalo;
- 27.7. Pranešėjas negali pasinaudoti Kanalu, nes jo su Bendrove nesieja darbo, tarnybos ar kiti teisiniai santykiai;
- 27.8. jam tampa žinomi galimi rengiamos daryti, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos požymiai.
28. Jei Pranešėjas negavo atsakymo arba Bendrovėje nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, arba imtasi priemonių nepakanka užkirsti kelią Pažeidimui, jis, vadovaudamasis PAĮ 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu, turi teisę tiesiogiai kreiptis į Kompetentingą instituciją ir pateikti nustatytos formos Pranešimą (Politikos 1 priedas).
29. Pranešėjas į Kompetentingą instituciją kreipiasi tos institucijos patvirtintos arba laisvos formos Pranešimu, nurodydamas, kad Pranešimas teikiamas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, įgyvendinančiais Direktyvą (ES) 2019/1937 (Lietuvoje – PAĮ).
30. Teikdamas Informaciją apie pažeidimą ar Pranešimą, Pranešėjas nurodo:
- 30.1. konkrečias faktines Pažeidimo aplinkybes;
- 30.2. asmenį, kuris rengiasi dalyvauti, dalyvauja ar dalyvavo darant Pažeidimą;
- 30.3. ar apie šį Pažeidimą jis jau pranešė; jei pranešė, – kam buvo pranešta ir ar buvo gautas atsakymas;
- 30.4. savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą (jei asmens kodo neturi) ir kontaktinius duomenis.
31. Pranešėjas, jeigu tai įmanoma, prie teikiamos informacijos prideda rašytinius ar kitus turimus duomenis apie Pažeidimą.
32. Kompetentingai institucijai pateikti pranešimai nagrinėjami nustatyta tvarka (Lietuvoje – PAĮ).
33. Viešai Informacija apie pažeidimą gali būti teikiama, kai:
- 33.1. Pranešėjas Pranešimą pirmiausia pateikė Kanalu ir (arba) Kompetentingai institucijai, tačiau per Politikoje nurodytą laikotarpį dėl jo Pranešimo nesimta jokių tinkamų veiksmų;
- 33.2. Pranešėjas turi pagrįstų priežasčių manyti, kad Pažeidimas kelia pavojų žmonių gyvybei, visuomenės sveikatai ar aplinkai, kai siekiant užkirsti kelią tokiai grėsmei būtina imtis skubių veiksmų.
34. Siekdamas gauti įstatyme nustatytas garantijas, viešai informaciją pateikęs Pranešėjas turi kreiptis į Kompetentingą instituciją su prašymu.
35. Viešai Informaciją apie pažeidimą pateikusiam Pranešėjui netaikomos PAĮ 3 straipsnio 3 dalies nuostatos, taip pat įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta priemonė.

V. INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS SAUGOJIMAS IR KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

36. Bendrovė užtikrina Kanalu gautos informacijos turinio ir kitų duomenų, leidžiančių identifikuoti Pranešėją, Konfidencialumą vykdydama tokias priemones:

36.1. Atsakingas asmuo niekam neatskleidžia, koku Kanalu, kokios kokybės ir apimties gauta Informacija apie pažeidimus. Kiti Bendrovės darbuotojai, kurie sužino tokią informaciją dėl savo tiesioginių pareigų (pvz., el. pašto dėžutę reportingchannel@paysera.com administruojantis IT personalas), saugo ją paslapyje taip pat kaip kitą konfidencialią Bendrovės informaciją.

36.2. Atsakingas asmuo užtikrina, kad gauta Informacija apie pažeidimus ir su tuo susiję duomenys (informacija, dokumentai) būtų laikomi saugiai ir su jais galėtų susipažinti tik tokią teisę turintys Informaciją apie pažeidimus nagrinėjantys asmenys (pvz., darbuotojai, paskirti atlikti konkretų tyrimą ar komisijos nariai).

36.3. Atsakingas asmuo, kiek tai yra įmanoma, nuasmenina duomenis, atskiria ir atskirai nuo tyrimo medžiagos saugo duomenis, galinčius identifikuoti Pranešėją.

36.4. Informacijos apie pažeidimus tyrimo medžiaga žymima Konfidencialumo žyma „Konfidencialu“ kartu su kitomis Bendrovėje nustatytomis informacijos klasifikavimo bei platinimo apribojimo žymomis. Tyrimo medžiagos Konfidencialumas užtikrinamas nepaisant gautos Informacijos apie pažeidimus tyrimo rezultatų.

36.5. Pasibaigus Informacijos apie pažeidimus tyrimui, visa jo medžiaga saugoma ne trumpiau kaip penkerius metus, kaip nurodo PAĮ 7 straipsnio 1 dalis, ir ne daugiau kaip dešimt metų, nebent būtų gautas Kompetentingos institucijos nurodymas. Medžiaga sunaikinama pagal Bendrovės vidaus patvirtintas procedūras. Medžiagos sunaikinimas nereiškia informacijos išslaptinimo, nebent Pranešėjas raštu atsisakė konfidencialumo užtikrinimo arba informacija teisėtai tapo vieša.

36.6. Siekiant užtikrinti Pranešėjo konfidencialumą, baigto tyrimo medžiaga archyvuojama taip, kad nebūtų sudarytos sąlygos susipažinti su ja kitiems, išskyrus tyrimą atlikusius asmenis. Dokumentai archyvuojami pagal Bendrovės viduje patvirtintas taisykles.

36.7. Pranešėjo, pateikusio Informaciją apie pažeidimus, duomenų ir kitos informacijos pateikimas ikiteisminio tyrimo ar kitoms pažeidimus tiriančioms Kompetentingoms institucijoms, neatskleidžiant šių duomenų kitiems subjektams, nelaikomas Konfidencialumo pažeidimu. Jei Pranešėjas pageidauja, Atsakingas asmuo informuoja Pranešėją apie tokios informacijos pateikimo Kompetentingoms institucijoms faktą.

37. Bendrovė gavusi Pranešėjo sutikimą, turi teisę fiksuoti Informacijos apie pažeidimą gavimą vienu iš šių būdų:

37.1. išsaugoti pokalbio įrašą patvariojoje laikmenoje, kurioje galima rasti ieškomą informaciją;

37.2. tvarkyti informaciją pagal Atsakingo asmens parengtą tikslią susitikimo protokolo formą.

VI. DRAUDIMAS DARYTI NEIGIAMĄ POVEIKĮ

38. Nuo informacijos pateikimo dienos prieš Pranešėją draudžiama imtis bet kokių neigiamo poveikio priemonių, taip pat grasinti jas taikyti ar bandyti tai daryti, įskaitant, bet neapsiribojant:

38.1. laikinai nušalinti jį nuo pareigų;

38.2. atleisti iš darbo ar tarnybos;

38.3. sustabdyti perkėlimą į aukštesnes pareigas;

38.4. perkelti į žemesnes pareigas ar kitą darbo vietą;

38.5. nepakeisti terminuotos darbo sutarties į neterminuotą darbo sutartį, kai darbuotojas turi teisėtų lūkesčių, kad jam bus pasiūlytas nuolatinis darbas;

- 38.6. nepratęsti terminuotos darbo sutarties arba terminuotą darbo sutartį nutraukti anksčiau laiko;
- 38.7. bauginti;
- 38.8. imtis prievartos;
- 38.9. priekabiauti;
- 38.10. apriboti galimybę dalyvauti anksčiau įprastoje formalioje ar neformalioje veikloje ar pašalinti iš jos;
- 38.11. diskriminuoti;
- 38.12. grasinti susidoroti;
- 38.13. apriboti karjeros galimybes arba sustabdyti mokymus;
- 38.14. sumažinti darbo užmokestį;
- 38.15. nepagrįstai pakeisti darbo laiką arba nepagrįstai pavesti papildomas užduotis ar perduoti jas atlikti kitiems asmenims;
- 38.16. kelti abejones dėl kompetencijos;
- 38.17. neigiamai vertinti veiklos rezultatus arba teikti neigiamą atsiliepimą apie darbuotoją;
- 38.18. perduoti tretiesiems asmenims neigiamą informaciją apie jį, dėl kurios ateityje asmuo gali nerasti darbo tame sektoriuje ar pramonės šakoje;
- 38.19. panaikinti teisę dirbti su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija;
- 38.20. skirti ar taikyti bet kokias drausmines nuobaudas ar kitas sankcijas (įskaitant finansines);
- 38.21. daryti žalą (įskaitant žalą asmens reputacijai, ypač socialiniuose tinkluose);
- 38.22. sukelti finansinius nuostolius (įskaitant verslo ir pajamų praradimą);
- 38.23. nutraukti prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sutartį anksčiau laiko;
- 38.24. panaikinti licencijos ar leidimo galiojimą;
- 38.25. siųsti pas psichiatrus ar kitų sričių gydytojus;
- 38.26. taikyti bet kokias kitas neigiamo poveikio priemones.
39. Draudimas daryti neigiamą poveikį Pranešėjui taikomas darbdaviui ir kitiems Bendrovės darbuotojams.
40. Taip pat draudžiama daryti neigiamą poveikį:
  - 40.1. Informaciją apie pažeidimą pateikiančio asmens šeimos nariams, giminaičiams;
  - 40.2. kolegoms, dirbantiems Bendrovėje arba kitame su Bendrove subordinaciniais ryšiais susijusiame juridiniame asmenyje, kuriame jie dėl Informacijos apie pažeidimą pateikimo gali patirti neigiamų padarinių;
  - 40.3. Pagalbininkams, kurie padeda su darbu susijusiomis aplinkybėmis gautos Informacijos apie pažeidimą teikimo procese;
  - 40.4. juridiniams asmenims, kurie yra Informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens nuosavybė arba kuriems šis asmuo dirba ar su kuriais yra kitaip susijęs su darbu susijusiomis aplinkybėmis.

41. Jei Pranešėjas mano, kad jam daromas neigiamas poveikis dėl Pranešimo pateikimo, Bendrovė privalo įrodyti, kad veiksmai buvo motyvuoti objektyviomis, su Pranešimu nesusijusiomis priežastimis.

42. Jei Pranešėjas mano, kad jam daromas neigiamas poveikis, jis gali:

42.1. kreiptis į Atsakingą asmenį (jei poveikį daro ne Atsakingas asmuo);

42.2. kreiptis į Bendrovės vadovą ar valdybą;

42.3. kreiptis į Kompetentingą instituciją;

42.4. pasinaudoti kitomis teisės aktų numatytomis teisių gynimo priemonėmis.

VII. ATLYGINIMAS PRANEŠĖJAMS UŽ VERTINGĄ INFORMACIJĄ

43. Bendrovės vadovo sprendimu už Atsakingam asmeniui (t. y. Bendrovei) pateiktą vertingą Informaciją apie pažeidimus gali būti skirtas atlyginimas.

44. Atlyginimas šioje Politikoje suprantamas kaip vienkartinė piniginė išmoka už Atsakingam asmeniui (t. y. Bendrovei) pateiktą vertingą Informaciją apie pažeidimus.

45. Atlyginimas Pranešėjui gali būti skiriamas tik esant visoms šioms sąlygoms:

45.1. Pranešėjo pateikta Informacija apie pažeidimą laikoma vertinga, kai ji padėjo užkirsti kelią galimai didelei turtinei žalai arba leido užkirsti kelią nusikalstamai veikai, ją nutraukti ar iširti.

45.2. Bendrovės sprendimu skiriamas atlyginimas Pranešėjui yra savarankiškas Bendrovės sprendimas ir nepriklauso nuo Kompetentingos institucijos, sprendžiančios dėl atlyginimo skyrimo valstybės vardu.

45.3. Atlyginimo išmokėjimo operacija negali pažeisti Pranešėjo konfidencialumo ir atskleisti, kad atlyginama už Pranešimą apie pažeidimą arba kad gavėjas yra Pranešėjas, nebent Pranešėjas raštu atsisakė Konfidencialumo užtikrinimo.

46. Atlyginimo dydį nustato Bendrovės vadovas, atsižvelgdamas į šiuos veiksnius:

46.1. informacijos vertę ir jos įtaką Bendrovei;

46.2. išvengtos žalos mastą;

46.3. Pranešėjo bendradarbiavimo lygį tyrimo metu;

46.4. kitas reikšmingas aplinkybes.

47. Atlyginimas išmokamas konfidencialiai, siekiant apsaugoti Pranešėjo tapatybę.

VIII. PREVENCINĖS PRIEMONĖS, MOKYMAI IR STEBĖSENA

48. Bendrovės įsipareigojimai ir prevencijos principai:

48.1. Bendrovė laikosi nulinės tolerancijos politikos bet kokioms keršto ar neigiamo poveikio formoms Pranešėjų atžvilgiu.

48.2. Bendrovės vadovai visais lygmenimis yra asmeniškai atsakingi už saugios ir pasitikėjimu grįstos aplinkos kūrimą. Iš jų tikimasi rodyti asmeninį pavyzdį, skatinti atviras diskusijas bei operatyviai reaguoti į pirmuosius netinkamo elgesio požymius.

49. Bendrovė organizuoja privalomus mokymus apie Pranešėjų apsaugos sistemą, pažeidimų atpažinimą bei vidinio Kanalo veikimą:

49.1. Mokymai organizuojami periodiškai, ne rečiau kaip kartą per 2 (dvejus) kalendorinius metus.

49.2. Naujai priimtiems darbuotojams sudaromos sąlygos susipažinti su Politika ir mokymų medžiaga ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo jų darbo pradžios.

49.3. Dalyvavimo mokymuose faktas yra fiksuojamas Bendrovės vidinėse sistemose.

50. Nepriklausomą šios Politikos įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę vykdo Stebėsenos skyrius, užtikrindamas Atsakingo asmens vykdomo Pranešimų administravimo proceso priežiūrą bei vertina, ar Atsakingas asmuo laikosi nustatytų terminų, ar užtikrinamas duomenų Konfidencialumas bei ar pranešėjų apsaugos priemonės yra efektyvios.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51. Pranešėjas už žalą, atsiradusią dėl Informacijos pateikimo, atsako tik tuo atveju, kai įrodoma, kad jis negalėjo pagrįstai manyti, jog teikiama Informacija apie pažeidimą yra teisinga, t. y. veikė tyčia, pateikdamas melagingą informaciją.

52. Kitos apsaugos, skatinimo ir pagalbos priemonės, kurios nepateiktos šioje Politikoje, yra nustatytos PAĮ bei kituose teisės aktuose, įtvirtinančiuose pranešėjų apsaugą.

53. Teisės skyrius ne rečiau kaip kartą per dvejus metus peržiūri Politiką ir, esant poreikiui, inicijuoja jos pakeitimą, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktų pasikeitimus, praktinę patirtį taikant Politiką Bendrovėje bei gerąsias finansų rinkos dalyvių praktikas.

54. Ši Politika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos. Politika, jos priedai bei informacija apie pranešimo kanalus yra nuolat skelbiami Bendrovės intranete bei viešai prieinami Bendrovės interneto svetainėje www.paysera.lt.